

UN PORTRET REDESCOPERIT

Amalia Elena UNGUREANU*

Dr. Marian BOZA**

Fotografia a fost îmbrățișată de Principatele Române imediat după inventarea sa și după ce fusese mediatizată la Paris în 1839. Revistele din capitala Țării Românești (București) și Moldova (Iași) s-au grăbit să vestească nașterea noii invenții și chiar a oferit multe detalii despre modul în care putea fi realizată fotografia. Până în 1840, ambele instituții, Academia Mihaileană din Iași și Colegiul Sfântul Sava din București aveau deja achiziționate două seturi complete de dagherotip pentru a fi folosite în scopuri educaționale. În timp ce prima persoană care a folosit dagherotipul la Colegiului Sfântul Sava este încă subiect de dezbatere, se știe că profesorul de Științe ale Naturii Dr. Teodor Stamaty a fost prima persoană care a folosit un aparat de fotografiat în Moldova. A immortalizat peisaje urbane și le-a expus în Marea Sală a Academiei Mihăilene la începutul lui octombrie 1840. Biblioteca Academiei Române din București mai deține una dintre broșurile lui Daguerre: *Historique et description des procédés de Daguerreotypie et du Diorama*, ștampilată cu sigiliul Colegiului Sfântul Sava pe două pagini. Aceeași instituție are o altă broșură a lui Daguerre: *Nouveau moyen de préparer la couche sensible des plaques destinées a recevoir les images photographiques*, publicată la Paris în 1844. Acest lucru dă un indiciu clar că agitația generată de noua tehnică făcea furori în Țara Românească. Primul fotograf profesionist sosit la București, în 1843, a fost... o femeie: născută în Germania, Wilhelmine Priz. Ea a deschis calea pe care mulți alții trebuiau să o urmeze. Unul dintre cei mai proeminenți a fost Carol Popp de Szathmary (1812–1887), pictor din Cluj, care și-a stabilit reședința la București în 1842, a deschis un studio foto și s-a bucurat de un notabil succes. Nu știm când Szathmary a început de fapt să fotografieze, însă primile imagini care i se atribuie sunt două calotipuri datate 1848 care sunt semnate de autor¹.

---

* Muzeul „Casa Domnească” Brebu, secție a Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova.

** Școala Militară de Maiștri Militari a Forțelor Navale „Amiral Ion Murgescu”.

¹ Adrian-Silvan Ionescu, *Editorial*, „PhotoResearcher”, No. 34, 2020, p. 3, http://www.eshph.org/journal/wp-content/uploads/sites/2/2020/10/PHR34_AutorInnen.pdf, accesat la 12 aprilie 2024.

Ca și în cazul altor invenții, fotografia va împărți succesul cu continuarea realizării tablourilor în ulei. Galeriile de portrete princiare și regale nu par afectate de noua invenție, comenzile de tablouri par chiar mai numeroase, doar că un număr tot mai mare de trăitori ai secolului al XIX-lea își împodobesc casele cu tot mai multe fotografii. De obicei, fotografii sunt în același timp și pictori, fiind foarte buni și căutați pentru ambele servicii. Unul dintre aceștia este și binecunoscutul Carol Popp de Szathmary.

Acesta s-a născut la data de 11 ianuarie 1812, într-o familie înstărită din Cluj, tatăl său fiind Daniel Szathmary Popp iar mama sa, Suzana Wass. Încă din copilărie acesta a beneficiat de o educație aleasă, supravegheată îndeaproape de către preotul reformat Sigismund Popp Szathmary, membru al Asociației „Sfântul din Jena”, specialist în teologie, istorie, politică, statistică etc. Nu este așadar de mirare că tânărul Carol s-a remarcat încă din timpul claselor primare în cadrul Colegiului Reformat din Cluj; printre altele, pe calificativul actului său de absolvire apărea formularea „mândria colegiului nostru”. Cu toate că era destinat unei cariere bisericești, Carol a renunțat la viața monahală. Tânărul a arătat mult interes în studiul limbilor străine, clasice și moderne, în pictură, caligrafie, muzică etc., toate acestea definind personalitatea celui care va deveni un adevărat artist și un pionier în evoluția fotografiei. Ulterior, își dădea licența în drept, devenind jurist. Patru ani mai târziu va începe un șir de călătorii în Austria, Bavaria, Elveția și Italia, unde va frecventa cursurile unor importante academii de artă. Întors în țară în a doua jumătate a anului 1840 a devenit pictorul oficial al Curții sub mai mulți domnitori: Alexandru Dimitrie Ghica, George Bibescu, Barbu Știrbei, Alexandru Ioan Cuza și Carol I².

În istoria fotografiei românești și universale Carol Popp de Szathmary ocupă un rol deosebit de important. El este considerat primul fotoreporter de război (de la care s-au păstrat imagini), acest „atribut” dobândindu-l după ce a realizat fotografii pe front, în timpul Războiului Crimeii. Aceste imagini le-a strâns într-un album care a făcut senzație la Expoziția Universală de la Paris din 1855 și pentru care a primit numeroase

² Nicoleta König, *Carol Pop de Szathmary, 190 de ani de la naștere. Medalie jubiliară*, în „Muzeul Național”, nr. XXIII, 2011, pp. 143-144.

aprecieri de la personalități de marcă ale vieții politice europene (împărații Franz Josef și Napoleon al III-lea, regina Victoria)³.

În afară de activitatea sa fotografică, Carol Pop de Szathmariy a fost desemnat de către Carol I cu desenarea stemei, a drapelului național, conceperea unor proiecte de decorații, precum „Steaua României”, „Virtutea Militară”⁴.

Subiectul demersului nostru este reprezentat de un tablou care îl are ca autor pe același Carol Popp de Szathmary, conform semnăturii din colțul stânga, jos, în nuanța brun – roșcat: *C.P. Szathmary*. Pictura face parte din patrimoniul Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova. Lucrată în tehnica ulei pe pânză, lucrarea a fost achiziționată în anul 1980 de către Muzeul Județean de Istorie și Arheologie Prahova, la valoarea de 1.000 de lei, fiind consemnată în Fișa Analitică de Evidență cu denumirea „**Portret de general**”, având numărul de inventar 6.4.-1781. Acesta s-a păstrat în Depozitul Bălcescu, situat pe Str. Nicolae Bălcescu, Nr. 25, Municipiul Ploiești. Tabloul a fost prezentat publicului larg începând cu data de 18 mai 2024, cu ocazia Zilei Internaționale a Muzeelor, alături de alte lucrări valoroase de artă plastică și decorativă românească datând din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, la sediul muzeului „Casa Domnească” din localitatea Brebu, județul Prahova, secție a Muzeului Județean de Istorie și Arheologie Prahova, ocazie cu care a fost descoperit de către cei doi autori ai prezentului articol. Expoziția temporară (mai - septembrie 2024) își propune să prezinte vizitatorilor modalitățile diferite prin care muzeul își poate îmbogăți patrimoniul mobil, respectiv: achiziții, dăruiri, donații și descoperiri arheologice întâmplătoare sau în urma unor cercetări sistematice.

Autorii vor încerca să răspundă la două întrebări: cine este „generalul” și care este momentul realizării tabloului.

Pentru primul răspuns am beneficiat și de faptul că tabloul a fost supus unei serioase acțiuni de restaurare în anul 2012⁵, iar restauratorul, Octavian Ciocșan, l-a identificat ca fiind portretul lui Carol I, fără a prezenta elemente științifice și/sau comparative pentru argumentarea concluziei sale. Credem că doar experiența sa de restaurator și familiarizarea cu chipul monarhului din alte opere plastice l-au făcut să fie sigur de aprecierea sa. Există și opinia afirmată de unii istorici, cazul directorului Muzeului

---

³ Cornel Constantin Ilie, Mihai Bozgan, *Fotografii de Carol Popp Szathmari în patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, în „Muzeul Național”, nr. XXIII, 2011, pp. 109-110.

⁴ Nicoleta König, *op. cit.*, p. 145.

⁵ Vezi **Anexa nr. 1** (Documentele procesului de restaurare a tabloului „Portret de general”); fotografierea documentelor și a tabloului a fost executată de către muzeograf Amalia Elena Ungureanu.

Național al Marinei Române, Comandor Marius Laurențiu Rohart, care cred că la achiziția tabloului în anul 1980 se știa cu siguranță că generalul este Carol I, însă, ținându-se cont de realitățile vremurilor, s-a găsit astfel o formulă de protejare a lucrării.

Domnitorul Carol I este prezentat în uniformă specifică de cavalerie pentru călărași, tunică din postav vântat, închisă în față cu cinci căluși din metal galben, corespunzător celor cinci brandenburguri⁶ și ledunca din fir auriu, în țesătură pichet, lată de 5 cm, care pornește pe diagonală de pe umărul stâng, trecută pe sub epoletul tip treflă întreită⁷. Ce este aparte, după cunoștința noastră fiind unicul portet al monarhului român, pe toată durata domniei sale de 48 de ani, în care apare în uniformă militară cu eghileți. Eghileții formează o placă în formă de treflă aplicată pe umărul drept, în locul epoletului treflă⁸.

Nici uniforma de general de cavalerie nu este des întâlnită în portretistica princiară, dar după anul 1881 este și mai greu de identificat. Pictorii care îl vor reprezenta pe Carol I în uniformă de călărași sunt Emil Volkens, C.P. de Szathmary și G.P. Al. Haaley⁹. Așa cum consemna și viitoarea regină Maria, la un bal costumat la Cotroceni, Carol I „venind într-o uniformă de călăraș pe care n-o pusese din tinerețe”. Ea adaugă că, „îl vedeai în nearătoasa uniformă de general de infanterie, negru, roșu și aur, pe care în zilele de mare sărbătoare, o înviora cu panglica roșie a Crucii României, cu niște epoleți greoi și nedecorativi și cu o egretă albă, prinsă în fața chipiului galonat”¹⁰.

Soluția unui demers încununat de succes a fost recurgerea la faleristică. Faleristica este disciplina auxiliară a istoriei care se ocupă cu studiul decorațiilor (ordine, cruci, medalii și semne onorifice).

Înainte de a trece la analiza însemnelor onorifice prezente pe uniformă militară, vom încerca o scurtă incursiune în ierarhia ordinelor, urmărind o scurtă clasificare a gradelor acestora pentru o mai bună înțelegere a analizei noastre.

Inițial, în Evul Mediu și în primele două secole ale erei moderne, ordinele nu erau împărțite în clase și toți cei admiși la un ordin au devenit membru, cu aceleași drepturi și obligații. În secolul al XVIII-lea încep să

---

⁶Cristian M. Vlădescu, *Uniformele armatei române de la începutul secolului al XIX-lea până la victoria din mai 1945*, Editura Meridiane, București, 1977, p. 85.

⁷*Ibidem*, p. 86.

⁸*Ibidem*, p. 83.

⁹Macrina Oproiu, *EMIL VOLKERS (1831–1905), UN PICTOR ÎN SLUJBA LUI CAROL I*, în „Studii și cercetări de istoria artei”, Seria: Artă plastică, serie nouă, 2017, vol. 7 (51), p. 153.

¹⁰*Maria, regina României, Poveste avieții mele*, vol. II, trad. Margărita Miller-Verghy, Editura „Adeverul”, București, 1935, p. 158.

apară ordinele împărțite în clase, iar în secolul al XIX-lea ele devin predominante. După 1800 ordinele noi cu o singură clasă sunt din ce în ce mai rare, iar unele dintre cele mai vechi ordine care până în secolul al 19-lea au avut o singură clasă, acum dobândesc o structură ierarhică organizată pe o scară de 3 sau chiar 5 clase. Cele mai multe dintre ordinele din secolul al XIX-lea urmează aceeași structură, care poate fi numită cea clasică. Există 6 clase „clasice” (în ordine crescătoare): Cavaler, Ofițer, Comandor, Mare Ofițer, Mare Cruce și Colan. Numele claselor poate varia uneori (Marele Ofițer se numește Comandor cu Stea în unele ordine spaniole sau suedeze), dar pozițiile lor în ierarhie și caracteristicile distinctive sunt aproape aceleași.

Pentru majoritatea ordenelor europene din secolul al XIX-lea, Marea Cruce este cea mai înaltă clasă. Se generalizează în secolul al XVIII-lea, când încep să fie unele ordine structurate în trei clase. Aspectul său este impunător și strălucitor: o placă de argint sau aur cu însemnele ordinului (de obicei puțin mai mare decât tsteaua Marelui Ofițer și cu o formă diferită), purtată pe piept. Este însoțită de o insignă a ordinului, mai mare decât cea folosită pentru Comandor sau Marele Ofițer, care se poartă suspendată de o lentă (o panglică mare, de aproximativ 10 cm lățime, purtată în diagonală de la un umăr la șoldul opus). Cea mai înaltă clasă posibilă din ordinele europene se numește Colan. Sunt ordine (de fapt majoritatea) care nu trec mai sus de Marea Cruce, dar ordine cu grade mai mari decât Colan nu există. Clasa de Colan apare în două situații diferite: ca cea mai înaltă clasă într-un ordin multclasă, sau ca o clasă unică a celor mai importante ordine din ierarhia de atribuire a unei țări. Însemnele sale sunt un lanț din argint solid sau aur, rafinat lucrat, purtat la gât și de care era atârnată ecusonul ordinului. În cele mai multe cazuri, o stea și o insignă precum cea de Mare Cruce erau purtate împreună cu Colanul, contribuind la strălucirea celei mai înalte clase¹¹.

Vom începe analiza tabloului cu descrierea medaliilor și decorațiilor în grad de cavaler dispuse pe placa (broșeta) purtată pe partea stângă a pieptului și așezată sub primul brandenburg, folosind în sprijinul nostru prevederile Regulamentului pentru portul decorațiilor și medaliilor înarmată adoptat prin D.D. (Decretul Domnesc) nr. 978 din 29 aprilie 1878, art. 10 care preciza că ordinea în care se vor așeza decorațiile, este cea următoare: 1. Medalia *Virtutea Militară*, 2. *Steaua României*, 3. Medalia *Bene-Merenti*, 4. Crucea *Trecerii Dunărei*, 5. Medalia de serviciu de 18 și 25 ani, 6.

---

¹¹ Simion Câlția, *The Orders of Charles I Reign as a Support for a Political Discourse*, în „ANALELE UNIVERSITĂȚII BUCUREȘTI”. ISTORIE, Anul LXIII, Nr. 2, 2014, pp. 81-83.

Decorațiunile și medaliele străine, decorațiunile și medaliele de resbel¹², utilizând compoziția din fig. nr. 2¹³.

1. Medalia „Virtutea Militară”

Pe 27 martie 1872 a fost adoptată „Legea de organizare a puterii armate”, prin care Virtutea Militară a fost organizată pe două clase: I-a și II-a. Fiind una dintre cele mai longevive medalii din perioadă monarhică a fost emisă în mai multe modele. S-a acordat în număr nelimitat, pentru răsplătirea curajului, gradelor militare și celora similați. Medalia era o piesă de aur sau de argint (în funcție de clasă), de formă rotundă, cu un diametru de 30 mm și o grosime de 2 mm. Pe avers apare efigia domnitorului cu inscripția circulară „CAROL I DOMN AL ROMÂNIEI”. Pe revers, într-o ghirlandă de frunze de laur și măslin, regăsim inscripția „VIRTUTEA MILITARĂ”. Panglica este de moar roșu, având margini albastre, lată de 30 mm). După anul 1881 s-a prevăzut schimbarea titlului de Domn cu cel de Rege¹⁴. La 20 mai 1877, printr-un Decret al Consiliului de Miniștri, s-a acordat principelui Carol I medalia „Virtutea Militară”, ca „răsplată a gestului de curaj cu care a stat în fața Calafatului în timpul duelului de artilerie executat de otomani”¹⁵.

Trebuie precizat că prin D.D. nr. 2698 din 25 octombrie 1880 s-a creat, practic, o nouă decorație, „Virtutea Militară de război”, continuând să existe și cea „de pace” care se acorda pentru fapte deosebite pe timp de pace și, bineînțeles, până în 1906, și sergenților reangajați pentru 12 ani de activitate. Avea însemnul unei cruci așezată pe o ghirlandă din frunze de stejar. În centrul crucii se afla un medalion rotund, pe avers având efigia domnitorului Carol I și inscripția circulară „CAROL I DOMN AL ROMÂNIEI”, iar pe revers, inscripția pe două rânduri „VIRTUTEA MILITARĂ”.

---

¹²Idem, *Decorațiile României: legi, decrete, hotărâri și alte acte normative*, Vol. 1: 1860-1930, Editura Universității din București, București, 2022, pp. 64-65.

¹³Figurile grafice sunt realizate de Marian Boza.

¹⁴Ioana Drăgulin, *Creation and Modernization of the Romanian State Reflected in the National System of Medals from Romania (1864-1918)*, „Anuarul Universității „Petre Andrei” din Iași”, Fascicula: Drept, Științe Economice, Științe Politice, 2019, Vol. 24, pp. 53-54, <https://lumenpublishing.com/journals/index.php/upa-sw/article/view/2645/pdf>, accesat la 12 noiembrie 2023.

¹⁵Florian Tucă, Laurențiu Domnișoru, Eugen Siteanu, Marius Popescu-Călărăși, *Cei opt mareașali ai României*, Editura Academiei Oamenilor de Știință din România, București, 2014, pp. 31-32.

Fig. nr. 2 Placa cu medalile și decorațiile purtate pe partea stângă a pieptului

Panglica a rămas aceeași ca la însemnele de pace¹⁶. Sunt două decorații distincte deoarece, nu numai forma lor este diferită, ci și criteriile pentru care se acordă. În conformitate cu Raportul nr. 174/1881 al ministrului de război aprobat de către regele Carol I, ofițerii decorați anterior războiului cu medalia „Virtutea Militară” și care, din această cauză, nu au mai putut fi decorați cu ea pentru faptele de arme săvârșite, deoarece nu se putea căpăta de două ori aceeași decorație, capătă dreptul să o preschimbe în forma „de război”¹⁷.

Putem prefigura o primă concluzie, tabloul este anterior datei de 25 octombrie 1880, întrucât după această dată fotografiile și tablourile au la loc de cinste varianta de război.

2. Medalia „Trecerea Dunării”

Medalia a fost instituită pentru a-i răsplăti pe cei care s-au sacrificat în timpul operațiunilor militare, în timpul războiului de independență, în campania de la sudul Dunării, din cadrul războiului ruso-turc (1877-1878). Crucea „Trecerea Dunării” a fost instituită prin Înaltul Decret Domnesc nr. 617 din 23 Martie 1878 pentru răsplătirea „...tuturor militarilor și asimilaților de orice grad, cari au fost însumați, atașați sau însărcinați cu controlul administrativ la corpurile de trupă ori la serviciile militare ce au operat peste Dunăreși au luat parte la campania din 1877-1878 în Bulgaria” (Art. 2)¹⁸. Autoritățile române nu au prevăzut un număr limitat de distincții. Crucea s-a conferit și funcționarilor civili și persoanelor care nu erau active în armată, dar care au fost chemate să însoțească trupele armatei române: funcționari poștali, telegrafiști, medici civili, infirmieri, preoți, adică ceva peste 62.000 de persoane, spre deosebire de medalia „Apărătorii Independenței” care, pe lângă categoriile deja enumerate, s-a mai conferit

¹⁶ Ion Safta, Rotaru Jipa, Tiberiu Velter, Floricel Marinescu, *Decorații românești de război, 1860-1947*, Editura Universitaria, București, 1993, p. 116.

¹⁷ Floricel Marinescu, *Observatii pe marginea unui articol privind decorațiile României Moderne*, în „Cercetări numismatice”, IX-XI, București, 2003-2005, p. 619.

¹⁸ Sever-Petru Botan, Lucian Munteanu, *Medalii și decorații din colecția Institutului de Arheologie din Iași*, „Arheologia Moldovei”, 2015 (XXXVIII), p. 191, https://arheologiamoldovei.ro/wpcontent/uploads/2021/12/AM_38_08_botan_munteanu.pdf, accesat la 16 mai 2023.

atât trupelor rămase în țară cât și tuturor elementelor mobilizate și care făceau parte din gărzile orășenești și miliții, adică cca.100.000 de oameni¹⁹. A mai fost conferită și ofițerilor și soldaților ruși care au participat la campanie, circa 85.000 de medalii²⁰. A fost realizată sub forma unei cruci bizantine, din oțel oxidat, fondul negru punctat, cu o lungime a ramurilor crucii de 43 mm, lățimea de 6 mm și grosimea de 2 mm. Pe marginile ramurilor se află o dungă albă, în culoarea naturală a oțelului, în mijloc regăsindu-se un medalion înconjurat de un cerc de oțel. Fondul medalionului este negru punctat și poartă pe o parte legenda: Trecerea Dunării și în mijloc milesimul 1877; pe revers era un medalion central cu cifrul regelui, încoronat. Panglica era pentru civili din moar negru, cu două dungi roșii pe margine, în timp ce modelul pentru militari era din moar roșu închis, lată de 40 mm, cu două dungi negre verticale²¹.

3. Ordinul princiar al Casei de Hohenzollern

A fost fondat la 5 decembrie 1841 de Friederich Wilhelm al IV-lea Constantin zu Hohenzollern-Heilingenși de prințul Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen, sub numele *Crucea de Onoare Princiară Hohenzollern*. Din 1842 a fost denumit, pentru a face distincția între Ordinul regal și cel princiar. Din decembrie 1866 toate gradele puteau primi însemne cu spade²². Carol îi mulțumește tatălui său, prințul Karl Anton von Hohenzollern-Sigmaringen, într-o scrisoare cu data de 3 ianuarie 1879 pentru surpriza de-ai trimite „Ordinul casei noastre cu spade”²³. Continuând cu concluziile, putem să ne raportăm la această data pentru încadrarea în timp a realizării portretului nostru, observând în anii următori reprezentarea însemnului ordinului princiar cu spade.

4. Medalia „Apărătorilor Independenței”

D.D. nr. 1422 din 5 iunie 1878 aproba Regulamentul Medaliei „Apărătorii Independenței” care avea un diametru de 30 mm șise purta atârnată de o panglică lată de 25 mm, din care 2 mm de fiecare margine roșu, 2 mm alături galben, după care 2 mm roșu, iar 13 mm formând mijlocul panglicii, albastru²⁴. Dincolo de Carpați se anunța: „o nouă medalie română s-a votat în

¹⁹ Floricel Marinescu, *op. cit.*, p. 617.

²⁰ *Ibidem*.

²¹ Ioana Drăgulin, *op. cit.*, p. 56.

²² Katiușa Pârvan, Cătălina Opaschi, Tudor Martin, *Onoareanașii: ordine și decorații din patrimoniul Muzeului Național de Istorie a României*, Editura Cetatea de Scaun, Târgoviște, 2011, pp. 81-82.

²³ *Tatăiubiți cel mai credincios prieten: corespondența Regelui Carol I cu tatăl său, Principele Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen (1866-1881)*, ed. îngrij., transcriere și trad. de Silvia Irina Zimmermann, Editura Corint Books, București, 2023, p. 103.

²⁴ Simion Călția, *Decorațiile României: legi, decrete, hotărâri și alte acte normative*, pp. 67-69.

Camera României. Aceasta se numește *Apărătorii Independenței*. E din bronz, de formă rotundă. Pe o parte a medaliei este stampat în relief Geniul României sub figura unei femei, rezemată de o sabie și ținând o cunună cu mâna dreaptă ridicată, picioarele ei stau pe drapele, tunuri și puști, în dreapta sa jos este acvila Romană, pe spatele său în stânga un înger ținând un drapel încununat, îndepărtare se vede luciul Dunării. Pe partea opusă a medaliei se află stampate în relief inițialele Domnitorului, sub care este scris: *Apărătorilor independenței în războiul 1877-8*. Întreaga inscripție este ocolită de două ramuri stampate în relief²⁵.

5. Medalia comemorativă rusă a războiului 1877-1878

Aceasta medalie a fost conferită de țarul Alexandru al II-lea, spre a fi purtată de ofițerii și soldații din armata aliată română, care au luat parte la luptele din jurul Plevnei. Medalia a fost acceptată de guvernul român și autorizată spre a se purta de cei în drept, prin Înaltul Decret Nr. 2.141 din 18 Septembrie 1878 (Monitorul Oastei No. 24 din 1878, pagina 981). Medalia este de bronz, de un diametru de 26 mm și o grosime de 2 mm. Pe revers este deviza, în limba slavă (Nu pentru noi, nu pentru noi, ci numelui Tău), deviza este scrisă în 4 rânduri cu litere în relief și este înconjurată de o ghirlandă de dafin. Pe fața medaliei se află în relief o cruce patriarhală strălucitoare, iar sub ea se află o semilună cu coarnele în sus. În dreapta crucii milesimul 1877, iar în stânga 1878. La partea superioară a medaliei se află o toartă de sârmă prin care se leagă panglica. Panglica este moară și are o lățime de 28 mm din care 14 mm în dreapta este de culoare albastru-deschis, iar 14 mm în stânga este galben-portocaliu având trei dungi negre de câte 2 1/2 mm lățime²⁶. Baronul Stuart aduce la 14 septembrie 1878 o scrisoare de la țar și medalie într-un număr de 25.000 de exemplare²⁷.

6. Ordinul Carol al III-lea

Ordinul a fost instituit la 19 septembrie 1771 de regela Carol al III-lea de Bourbon (Infante de Spania, duce de Parma, rege al Neapolelui și al celor Două Sicilii) cu prilejul nașterii nepotului său, Infantele Carlos-Clement, fiul Principelui de Asturia. Era cea mai înaltă distincție spaniolă. În anul 1847 a avut loc o reformă care a abolit probele de noblețe și a transformat acest ordin într-un Ordin de Merit (cu clasele Mare Cruce, Comandori de număr, Comandori, Cavaleri)²⁸. În cazul nostru este clar gradul de cavaler.

²⁵„Familia”, Anul XIV, 1878, Nr. 45, 18 iunie st.v./30 iunie st. n., p. 295.

²⁶Vintilă Ivănceanu, Petre Ionescu, Petre P. Sterescu, C. Tâmpăanu, *Ordine, cruci și medalii române. istoric, legi și regulamente*, IMPRIMERIA STATULUI, București, 1927, p. 104.

²⁷*Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL XIV, Editura Stabilimentului Ziarului „Universul”, București, p. 76.

²⁸KatiușaPârvan, Cătălina Opaschi, Tudor Martin, *op. cit.*, pp. 182-183.

A doua prezentare a lucrării este cea a decorațiilor specifice gradului de Comandor (clasa a 3-a). Fiind mai multe cruci, ele sunt așezate de-a lungul nasturilor tunicii, pe mijlocul pieptului și însemnele fiind aparente. Vom face concomitent și prezentarea plăcilor pentru Mari Ofițeri și Mari Cruci situate pe parte stângă a pieptului, asta pentru că este vorba despre aceleași ordine. La o analiză sumară a acestor clase superioare, vom descoperi că portretul continuă se intrige în continuare. După instituirea ordinului „Steaua României”, atunci când Carol I folosește și lenta (cordonul) unui ordin la uniformă, aceasta este de obicei al unui ordin național. Avem în tablou prezentă lenta (cordonul) unui ordin minor imperial rusesc, *Sfântul Stanislav*. Aceasta este roșie, cu dublă lizieră albă²⁹. Carol I a intrat în posesia lui, dacă nu-l primise anterior, atunci când este recompensat de țarul Alexandru II cu cel mai înalt ordin rusesc, Ordinul „Sfântul Andrei”. Acesta era cel mai prestigios ordin rusesc, având o singură clasă, iar cavalerii lui primeau și însemnele de cavaleri ai ordinelor *St. Alexandru Nevsky* și *Vulturul Alb*, iar pentru ordinele *St. Anna* și *St. Stanislav* primeau însemnele corespunzătoare clasei I³⁰.

Într-o scrisoare către soția sa, trimisă din Poradim la 4/16 decembrie 1877, domnitorul o anunță că țarul Alexandru II i-a înmănat „Ordinul Sfântului Andrei” cu spade, „o decorație care nu a fost acordată până acum decât de trei ori”³¹.

Există fotografii și tablouri în care Carol I apare cu colanul acestui important ordin rusesc și putem enumera două momente în care a purtat și lenta (cordonul) de culoarea albastru azur. Astfel, la 5/17 martie 1881 domnitorul are cordonul ordinului „Sfântul Andrei” cu spade când participă la serviciul funebru organizat pentru țarul Alexandru II la Mitropolie³² și în cadrul vizitei în Imperiul Rus din august 1898. „Majestatea Sa Regele României, A.S.R. Principele moștenitor și suitele lor au sosit amiază. Au fost primiți la gară de marele duce Sergiu Alexandrovici, autoritățile și o deputațiunea orașului Moscova. Regele Carol purta uniforma regimentului 18 Vologod, cu cordonul ordinului „Sfântul Andrei”³³.

Mai sunt prezente în această ordine de precedență plăcile și însemnele de comandor: Ordinul „Steaua României”, recent creat la 10 mai 1877, Ordinul „Sfântul Stanislav”, deja menționat, Ordinul „Coroana Italiei”, Ordinul „Coroana Prusiei” și ordinul din Muntenegru, „Prințul

---

²⁹ *Ibidem*, p. 156.

³⁰ Peter Duckers, *European Orders and Decorations to 1945*, Shire Library, 2008, p. 78.

³¹ „Cu iubire tandră, Elisabeta” – „Mereu al tău credincios, Carol”: *corespondența perechii regale Carol I și Elisabeta*, Volumul I (1869-1888), ed. îngrijită de Silvia Zimmermann și Romanița Constantinescu, Humanitas, București, 2020, p. 238.

³² *Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL XVI, p. 68.

³³ „Gazeta Transilvaniei”, Anul LXI, Nr. 160, Brașov, Joi 23 iulie/4 august 1898, p. 2.

Danilo I".Figurând doar cu însemnele de comandor, avem ordinul rusesc „Sfânta Anna” și ordinul austriac,, Leopold”.

La 10 mai 1877, prin Decretul Domnesc nr. 1108, Domnitorul Carol promulga legea de înființare a celui dintâi ordin românesc – după ce Senatul votase proiectul de lege în seara precedentă, iar Adunarea Deputaților a supus-o votului în chiar dimineața grandioasei zile de 10 Mai 1877, ziua proclamării Independenței României – scopul declarat al instituirii acesteia fiind de „a recompensa serviciile militareși civile făcute Statului Român”. În

- 1 și 8: Ordinul "Steaua României" (Mare Cruce) - România;
2 și 9: Ordinul "Sfântul Stanislav" (Mare Cruce) - Rusia;
5 și 11: Ordinul "Coroana Prusiei" (Clasa a 2-a) - Prusia;
6 și 10: Ordinul "Coroana Italiei" (Mare Ofițer) - Italia;
7 și 12: Ordinul "Danilo I" (Mare Cruce) - Muntenegru;
3: Ordinul "Sfânta Anna" (Comandor) - Rusia;
4: Ordinul "Leopold" (Comandor) - Austria.

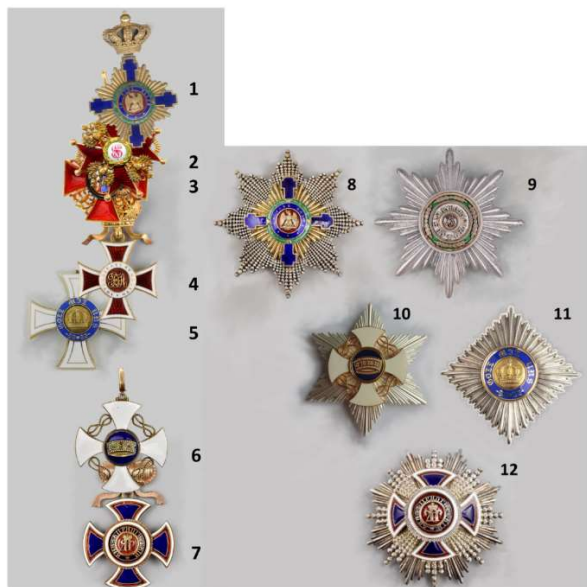

Fig. nr. 3 Decorații specifice gradului de Comandor și plăci pentru Mari Ofițeri și Mari Cruci

Cameră se vota se inițial amendamentul lui A. Candiano-Popescu ca ordinul să se decerneze numai pentru fapte militare. Dar Senatul modifică legea, putând fi acordat și civililor. Reîntors în Cameră proiectul trece după intervenția lui I.C. Brătianu pentru ca legea cu amendamentul Senatului să poată trece cu 48 de voturi contra 26³⁴. Gradele/clasele în care era împărțit ordinul erau în număr de cinci (Cavaleri, Ofițeri,

Comandanți/Comandori, Mari-ofițeri, Mari-cruci), iar membrii ordinului puteau face parte din oricare clasă socială – civili și militari, neexistând restricții (inclusiv soldații,

caporalii și subofițerii o puteau primi după cum era precizat în textul legii). Câteva săptămâni mai târziu, la 28 iunie 1877, prin Decretul Domnesc nr. 1517, Domnitorul aproba Regulamentul pentru aplicarea legii relativă la instituirea ordinului Steaua României, prin care erau detaliate, pe parcursul a

³⁴Constantin Bacalbașa, *Bucureștii de altădată*, vol. I (1871-1877), ed. îngrijită de Aristițași Tiberiu Avramescu, Editura Eminescu, București, 1987, p.241.

42 de articole, forma decorațiunei, admiterea și înaintarea în grad, disciplina membrilor ordinului ș.a.³⁵

Prima solicita reguvernamentală făcută domnitorului Carol I pentru acordarea ordinului „Steaua României” în grad de Mare Cruce este din data de 22 mai 1877 și are ca destinatar pe generalul Nicolae Golescu. Solicitarea se făcea invocându-se articolul 10 al Legii pentru instituirea ordinului, întrucât acest articol era cel al excepției, în sensul că numai persoanele care făcuseră țării servicii cu totul deosebite puteau primi direct gradul de Mare Cruce, fără a mai trece prin primele patru grade, cum cereau uzanțele. Decorația a prins-o în piept chiar domnitorul, fapt ce conferea posibilitatea de a purta imediat însemnul fără îndeplinirea cerințelor prevăzute de regulament.³⁶ Urmează prințul Dimitrie Ghica, iar la 25 mai 1877, printr-o serie de decrete se conferă încă patru grade de mare cruce pentru Î.P.S. Calinic, mitropolitul-primat, Î.P.S. Iosef, mitropolitul Moldovei, Ion C. Brătianu, președintele consiliului de miniștri, Mihail Kogălniceanu, ministrul afacerilor externe³⁷.

Acest prim ordin românesc s-a bucurat de apreciere permanentă a suveranului român, fiind prezent în toate fotografiile și portretele realizate după 1877, iar testamentul său, scris la 14/26 februarie 1899, preciza că vrea să fie înmormântat „îmbrăcat în uniforma de general (mică ținută, cum am purtat-o în toate zilele), cu decorațiile de război și numai Steaua României și Crucea de Hohenzollern pe piept”³⁸. Acest lucru se observă întocmai respectat și din fotografia cu Regele Carol I pe catafalc³⁹.

În secolul al XIX-lea decorațiile sunt strâns legate de suveranitate. Dăruirea de decorații este unul dintre atributele rezervate statelor independente. Prin urmare, statele nou apărute în secolul al XIX-lea au stabilit destul de repede o ordine a decorațiilor. Belgia, modelată de invocat de liberalii români, a fondat primul din la 11 iulie 1832, la scurt timp după proclamarea independenței, pe vremea când războiul cu Țările de Jos nu se hotărâse încă, iar acesta din urmă încă nu a recunoscut independența noului stat. Câteva luni mai târziu, prima distincție a fost

³⁵ Laurențiu Popescu, „Ordinul „Steaua României” (1877-1947) și Ordinul „Coroana României” (1881-1947). Actualizări privind evoluția însemnelor acestora, în „Cercetări numismatice”, XXIX, București, 2023, pp. 102-103, <https://www.cercetarinumismatice.ro/?articol=204483-ordinul-steaua-romaniei-1877-1947-si-ordinul-coroana-romaniei-1881-1947-actualizari-privind-evolutia-insemnelor-acestora>, accesat la 23 februarie 2024.

³⁶ Lucia Beltz, *Ordinul Steaua României - prima confrerie. Atesatarea documentară*, în „Muzeul Național”, nr. VIII, 1994, pp. 67-68.

³⁷ Floricel Marinescu, *op. cit.*, p. 622.

³⁸ „Românul”, Anul IV, Nr. 219, Arad, Duminecă, 5/18 Octomvrie 1914, p. 1.

³⁹ *Regele Carol I. Ctitorul Romaniei Moderne*, Volumul I, Narcis Dorin Ion (ed.), Muzeul Național Peleş, Sinaia, 2019, p. 214.

acordată unui soldat francez în timpul lupte împotriva olandezilor pentru Anvers, unde armata belgiană, în proces de antrenament, urmează armata franceză care are cuvântul decisiv pe plan militar. Asemănarea cu cazul „Steaua României” din 1877 este izbitoare. Mai mult, ordinul lui Leopold I a fost folosit în mod explicit ca argument în dezbaterile despre decorațiile românești.

Chiar și după instituirea ordinului Steaua României în 1877, diplomația românească întâmpină probleme. De la o anumită poziție politică în sus nu se putea conferi decât gradul cel mai înalt al unui ordin (de obicei acela de Mare Cruce), în caz contrar exista riscul ca cel decorat să considere gestul statului român un afront. În timpul Războiului de Independență, neavând alte decorații, România a acordat Marea Cruce a ordinului „Steaua României” unor persoane foarte diferite ca rang și poziție politică: țarului Alexandru al II-lea, ministrul de externe principele A. M. Gorceakov, dar și unor consilieri ai ministrului de externe; comandantului trupelor din Balcani, Marele Duce Nicolae, comandantului trupelor din Caucaz, Marele Duce Mihail, unor comandanți aflați o treaptă mai jos pe scara ierarhică, precum generalul Eduard Tottleben, care din postura de ajutor al principelui Carol I a condus operațiile de asediu de la Plevna, dar și altor generali subordonați. În mod evident nu era o situație ideală, așa cum observa în 1881 în plenul Senatului președintele consiliului de miniștri Dimitrie Brătianu, „mai este pentru noi și o necesitate de a avea două ordine, pentru că este un inconvenient foarte mare de a se da același ordinului Împărat și șambelanului său”. Funcția diplomatică și necesitatea de a se conforma uzanțelor existente în practica europeană a conferirilor au jucat fără îndoială un rol important (alături de cauze interne) în fond are a celui de al doilea ordin, „Coroana României”, în 1881. De altfel, în practica europeană a epocii aceste distincții sunt clar stabilite, majoritatea statelor mari având chiar o ierarhie mai complexă, adesea cu mult mai multe ordine. În timpul războiului de la 1877-1878, când conferă decorații suveranilor, principalilor politicieni români, militarilor și funcționarilor statului, rușii folosesc cel puțin șapte ordine diferite (cărora li se adaugă diverse medalii): ordinele Sf. Andrei, Sf. Ecaterina, Alexandru Nevski, Sf. Gheorghe, Sf. Vladimir, Sf. Ana și Sf. Stanislas; ultimele patru au fiecare, mai multe clase, iar ultimele trei au însemne distincte pentru meritele de pace și cele de război, permițând astfel o fină gradare a recompenselor în funcție de natura și nivelul meritelor, ca și de statutul celui decorat⁴⁰

---

⁴⁰ Simion Câlția, *Decorațiile, instrument de guvernare în timpul domniei lui Carol I*, „ANALELE ȘTIINȚIFICE ALE UNIVERSITĂȚII „ALEXANDRU IOAN CUZA” DIN IAȘI” (SERIE NOUĂ), Istorie, TOM LXVIII, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2022, pp. 460-462.

Statele din sud-estul Europei noua părăsesc în secolul al XIX-lea s-au înzestrat cu această instituție suverană. O rezoluție a Adunării Naționale a Greciei crează, la 31 iulie 1829, „Ordinul Cavalerilor Mântuitorului”, care urmează să fie acordat grecilor și străinilor care au luptat în războiul de independență și, în același timp, străinilor care au contribuit la independența Greciei.

Muntenegru fondează un prim ordin – numit „Danilo I” – în 1853, în urma războiului turco-muntenegrean din 1852 până în 1853. Ordinul avea inițial o singură clasă și a fost utilizat doar pentru recompensele de pe câmpul de luptă. În 1861, ordinul suferă o profundă reorganizare, care modifică forma însemnelor, crește numărul de clase la trei și, mai important, îl transformă într-o ordin general, care ar putea fi dat și pe timp de pace, atât civililor cât și militarilor. Serbia a reușit să-și dea un prim ordin chiar înainte obținerea independenței, la 22 mai (3 iunie) 1865. „Ordinul de la Crucea Takovo”, creat de Mihail III Obrenovici, a fost inițial un ordin militar. A fost reformat de prințul Milan IV Obrenovici (viitorul rege Milan I), la 15 februarie 1878, și a devenit ordin general, care a recompensat toate categoriile de merit. Primul din al Bulgariei – „Sfântul Alexandru” – datează din 25 decembrie 1881 (6 ianuarie 1882), fiind, așadar, ulterior înființării ordinelor „Steaua României” și „Coroana României”⁴¹.

Credem că am reușit să răspundem la cele două întrebări care au reprezentat esența lucrării noastre, iar pentru faptul că am utilizat un instrument faleristic în cadrul cercetărilor noastre am simțit nevoia să prezentăm într-o manieră detaliată, uneori cu multe amănunte, sistemul de ordine, medalii și decorații din a doua jumătate a secolului al XIX-lea. O bună cunoaștere a acestor însemne onorifice poate duce la o mai corectă datare a tablourilor din epocă, evitându-se expresiile de genul: de pe la sfârșitul secolului al XIX-lea.

Trecând peste elementele comparative, foarte sugestive de altfel, care ne arată foarte multe elemente comune din fizionomia lui Carol I din tabloul nostru și cele aflate în tablourile similare existente în circuitul public, prezența ordinului „Steaua României” în gradul cel mai înalt, de Mare Cruce, și, cel mai evident, prezența ordinului princiar de Hohenzollern, ne duce la concluzia fără echivoc asupra „generalului”. Ordinul de casă german era deținut de foarte puțini români, care făceau parte dintr-o elită foarte restrânsă. Așa este și cazul lui I.C. Brătianu, președinte al Consiliului de Miniștri, care afirma potrivit lui Carol I, când îi scria tatălui său la 22 aprilie 1880, după înmânarea ordinului, că „pe lângă

---

⁴¹*Penser le XIXe siècle: nouveaux chantiers de recherche*, Silvia Marton, Constanța Vintilă-Ghițulescu (coord.), Editura Universității A.I.Cuza, Iași, 2013, pp. 223-225.

Steaua României, e singurul ordin care îl bucură cu adevărat”⁴². Asta după ce de la Berlin a primit și ordinul „Coroanei Prusiei”.

Datarea s-a legat de același ordin, prezent pe uniforma de general de cavalerie, care nici aceasta nu era foarte întâlnită în acea perioadă. Avem cazul ui Victor Crețeanu (1832-1897), militar de carieră, care a comandat o brigadă de cavalerie în războiul din 1877-1878. Devine adjutantului Carol I la sfârșitul războiului, și abia la 6/18 aprilie 1881 va fi numit general de brigadă, apoi va deveni mareșal al curții⁴³. Acest ordin cu spade este primit la debutul anului 1879, nu apare în această variantă pe tablou, iar toate celelalte însemne onorifice sunt primite până la această data, așa că putem afirma că tabloul aparține anului 1878, cel puțin ca început de lucrare.

Așa cum am mai menționat, tabloul semnat de Carol Popp de Szathmary este inedit prin prezența eghileților, dar mai ales prin purtarea unor ordine străine primite care nu sunt cele mai importante în ierarhiile țărilor respective. Atenția ne este atrasă în primul rând de ordinul „Principele Danilo I” din Munte negru în grad de Mare Cruce, prezent și în expoziția de uniforme militare din cadrul Muzeului Militar Național „Regele Ferdinand”, pe tunica uniformei de general *en chef* pentru ținuta de ceremonie care a aparținut Regelui Carol I. Ordinul a fost primit chiar la începutul domniei când Radovici, trimis extraordinar al Domnului Muntenegrului, aducea la 1/13 iunie 1867 însemnele de clasă I ale ordinului⁴⁴. Tot atunci sunt primite ordinele „Mântuitorului”, trimis de Regele Greciei la 12/24 februarie 1867⁴⁵, și „Sfinții Mauriciu și Lazăr”, trimis de Regele Italiei la 7/19 martie 1867⁴⁶, ordin superior celui numit „Coroana Italiei” și aflat pe tabloul nostru. La 3/15 iunie 1878 va primi ordinul suprem italian, „Annunziata”⁴⁷.

Trecând la ordinele austriece, ordinul „Leopold”, prezent pe tablou, este primit de către Carol I la 30 august/11 septembrie 1869⁴⁸, ca la 19/31 mai 1879 să primească și ordinul „Sfântul Ștefan”⁴⁹.

---

⁴² *Tatăiubiți cel mai credincios prieten: corespondența Regelui Carol I cu tatăl său, Principele Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen (1866-1881)*, ..., p. 154.

⁴³ *Jurnal / Carol I al României*, Volumul I (1881-1887), stabilirea textului, trad. din lb. germană, studiu introductiv și note de Vasile Docea, Polirom, Iași, 2007, p. 559.

⁴⁴ *1866-1896. Treizeci de ani de domnie ai regelui Carol I. Cuvântări și acte*, vol. I (1866-1880), Editura Academiei Române, Institutul de Arte Grafice Carol Göbl, București, 1897, p. 138.

⁴⁵ *Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL III, Editura Stabilimentului Ziarului „Universul”, București, p. 43.

⁴⁶ *Ibidem*, p. 49.

⁴⁷ *Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL XIV, p. 32.

⁴⁸ *Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL V, p. 39.

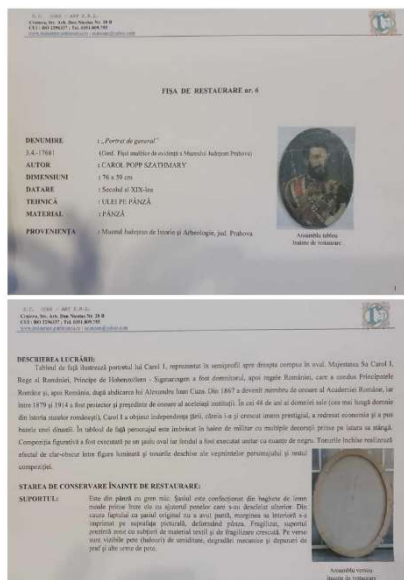
⁴⁹ *Memoriile Regelui Carol I al României: (de un martor ocular)*, VOLUMUL XV, p. 77.

Despre ordinele rusești, „Sfântul Stanislav” și „Sfânta Anna”, am detaliat la primirea celui mai important ordin rusesc, St. Andrei, în decembrie 1877.

Legat de ordinele prusace, trebuie menționat ordinul „Pour le Mérite” primit în decembrie 1877⁵⁰, ordin pe care îl vom vedea la gulerul uniformei sale în aproape toate fotografiile și tablourile ulterioare acestei date.

Pur speculativ, părerea noastră este că tabloul era inițial pregătit pentru Principe Nicolae I al Muntenegrului, de unde prezența ordinului național muntenegrean înconjurat de ordine ale puterilor momentului, ordine care nu sunt cele mai importate, excepția fiind doar unicul ordin românesc, toată construcția faleristică ținând cont de imaginea și puterea micului stat balcanic.

Anexa nr. 1 Documentele procesului de restaurare a tabloului "Portret de generali"

⁵⁰ *Tatăiubiți cel maicredincios prieten: corespondența Regelui Carol I cu tatăl său, Principele Karl Anton de Hohenzollern-Sigmaringen (1866-1881)*, p. 121.

A REDISCOVERED PORTRAIT

-abstract-

Key Words: oil painting on canvas, Carol Popp de Szathmary, Carol I, 1878, “Star of Romania” Order, Princely Order of Hohenzollern, orders and decorations

This article tries to bring to light a portrait in oil, signed by the well-known Carol Popp de Szathmary, currently in the heritage of the Prahova County Museum of History and Archaeology, which is simply titled: “Portrait of a General”. Following the restoration work in 2012, Octavian Ciocșan identifies the general as Carol I using his experience in the field.

We sought to prove that it is the ruler Carol I and that it was painted in 1878, at the latest at the beginning of 1879, resorting to phaleristics.

Analyzing the medals and decorations present on the cavalry general's uniform, having the chance of a detailed artistic reproduction of the honorary insignia by the painter, we came to these conclusions. The presence of the “Star of Romania” Order in Grand Cross degree and the decoration of the Princely Order of Hohenzollern can only lead to Prince Carol, while having the possibility of comparison with other similar portraits.

Stopping at the same decoration of the Princely House of Hohenzollern, which in the painting is represented without swords, while

the war decoration with swords was received at the beginning of January 1879, the conclusion was simple - the painting was painted in 1878.

The work followed the presentation of all the present honorary insignia, seeking to specify the date when the Romanian sovereign came into their possession.